Dans un an, vous aurez terminé l'ensemble des traités de la Michna

משניות מבוארות

מסכת חולין פרק ז

דָּם בְּיֵין שֶׁהוּא אָדֹם, וְאֵין דָּם נִכָּר בּוֹ, רוֹאִין אוֹתוֹ אֶת הַיַּיִן כְּאִלּוּ הוּא מַיִם. וְאִם הָיָה נִכָּר מֵאֵין הָיָה נִכָּר מְרֹאֵה הַדָּם, חַיָּב לְכַסּוֹת. אִם נִתְעַרֵב דָּם חַיָּה אוֹ שְׁלִיל שֶׁל מַתָּר, לְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה. וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה, שֶׁנִּטְּלוּהוּ, מִפְּנֵי שֶׁטֹּרַח גָּדוֹל לְחַטֵּט אַחֲרָיו. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. שֶׁל שְׁאָר הַבְּהֵמָה גַּם נֶאֱמָנִים, וּמִפְּרָשׁ בְּגְמָרָא דְּגַם בְּהֵמָה פְּלִיגָא רַבִּי מֵאִיר וְסָבַר דְּאִינוּ נֶאֱמָנִין, דַּיְנוּן דְּטָרַח לְהַיְסִרוֹ לֹא יִקְלְנוּ; וְחַסּוֹרֵי מִחְסָרָא, וְכָן צָרִיךְ לוֹמַר: וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחַכָּמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין. **ב)** שׁוֹלֵחַ אָדָם יָדוֹ לְגָבְרוֹ שֶׁגִּיד הַנָּשֶׁה בְּתוֹכָהּ. וְאִין צָרִיךְ לְחַשֵּׁשׁ שֶׁמָּא יִרְאֶה יִשְׂרְאֵל אֶת שְׁלִישֵׁי שֶׁהַבְּיִת הַיָּדוּעַ מִישְׂרָאֵל, וְיִקְנוּ אוֹתָהּ מִן הַנָּכְרִי. מִפְּנֵי שֶׁמִּקּוֹמוֹ נָכְרִי. הַנּוֹטֵל גִּיד הַנָּשֶׁה. צָרִיךְ שֶׁיִּטּוֹל אֶת כֻּלּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת נְטִילָה; הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנָּשֶׁה כְּזַיִת. סוֹפֵג אַרְבָּעִים. וְהַיְנוּ מִהַבְּנִימִי הַסְּמוּךְ לְעָצֶם, דְּאִסּוּר הוּא בְּתוֹרָה. אֲבָלוּ כֻּלּוֹ אֵינוּ אֶלָּא כְּזַיִת. וְאִם אֵינוּ כְּזַיִת, חַיָּב מַלְקוֹת. בְּדַרְיָה שֶׁלָּמָה הִיא, וְחַיָּב אֲפִילּוּ בְּכָל שֶׁהוּא. כְּדַאֲמְרִינָן (מכות פרק ג משנה ב) הָאוֹכֵל כָּל שֶׁהוּא חַיָּב. אֲבָל מִזֶּה שֶׁל יָרֵךְ יָמִין כְּזַיִת, וּמִזֶּה שֶׁל יָרֵךְ שְׂמֹאל כְּזַיִת, סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. וּמִפְּרָשׁ בְּגְמָרָא מִשְּׁנָה מַאֲכָלוֹת אִסּוּרוֹת פֶּרֶק יוֹם הַלָּכָה ג בְּשֵׁם יֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב. דְּהַיְנוּ בְּשִׁתֵּי הַתְּרָאוֹת. וּבָא לְהַשְׁמִיעֵנוּ שֶׁגַּם שְׁמֹאל אָסוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵינוֹ נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל. דִּסְבָר דְּנִתְּנָה בִּשְׁחִיטָה אֲמוּ, קְרִינָן בֵּיהּ הַבְּהֵמָה בְּהַבְהֵמָה הִתְכַּלֵּל. וְחֹלְבוֹ שֶׁל שְׁלִיל מַתָּר, לְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה. וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה, שֶׁנִּטְּלוּהוּ, מִפְּנֵי שֶׁטֹּרַח גָּדוֹל לְחַטֵּט אַחֲרָיו. דִּבְרֵי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. שֶׁל שְׁאָר הַבְּהֵמָה גַּם נֶאֱמָנִים, וּמִפְּרָשׁ בְּגְמָרָא דְּגַם בְּהֵמָה פְּלִיגָא רַבִּי מֵאִיר וְסָבַר דְּאִינוּ נֶאֱמָנִין, דַּיְנוּן דְּטָרַח לְהַיְסִרוֹ לֹא יִקְלְנוּ; וְחַסּוֹרֵי מִחְסָרָא, וְכָן צָרִיךְ לוֹמַר: וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחַכָּמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין. **ג)** הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנָּשֶׁה כְּזַיִת. סוֹפֵג אַרְבָּעִים. וְהַיְנוּ מִהַבְּנִימִי הַסְּמוּךְ לְעָצֶם, דְּאִסּוּר הוּא בְּתוֹרָה. אֲבָלוּ כֻּלּוֹ אֵינוּ אֶלָּא כְּזַיִת. וְאִם אֵינוּ כְּזַיִת, חַיָּב מַלְקוֹת. בְּדַרְיָה שֶׁלָּמָה הִיא, וְחַיָּב אֲפִילּוּ בְּכָל שֶׁהוּא. כְּדַאֲמְרִינָן (מכות פרק ג משנה ב) הָאוֹכֵל כָּל שֶׁהוּא חַיָּב. אֲבָל מִזֶּה שֶׁל יָרֵךְ יָמִין כְּזַיִת, וּמִזֶּה שֶׁל יָרֵךְ שְׂמֹאל כְּזַיִת, סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. וּמִפְּרָשׁ בְּגְמָרָא מִשְּׁנָה מַאֲכָלוֹת אִסּוּרוֹת פֶּרֶק יוֹם הַלָּכָה ג בְּשֵׁם יֵשׁ מִי שֶׁכָּתַב. דְּהַיְנוּ בְּשִׁתֵּי הַתְּרָאוֹת. וּבָא לְהַשְׁמִיעֵנוּ שֶׁגַּם שְׁמֹאל אָסוּר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵינוֹ נוֹהֵג בַּשְּׁלִיל. דִּסְבָר דְּנִתְּנָה בִּשְׁחִיטָה אֲמוּ, קְרִינָן בֵּיהּ הַבְּהֵמָה בְּהַבְהֵמָה הִתְכַּלֵּל. וְחֹלְבוֹ שֶׁל שְׁלִיל מַתָּר, לְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה. וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה, שֶׁנִּטְּלוּהוּ, מִפְּנֵי שֶׁטֹּרַח גָּדוֹל לְחַטֵּט אַחֲרָיו. דִּבְרֵי מֵאִיר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. שֶׁל שְׁאָר הַבְּהֵמָה גַּם נֶאֱמָנִים, וּמִפְּרָשׁ בְּגְמָרָא דְּגַם בְּהֵמָה פְּלִיגָא רַבִּי מֵאִיר וְסָבַר דְּאִינוּ נֶאֱמָנִין, דַּיְנוּן דְּטָרַח לְהַיְסִרוֹ לֹא יִקְלְנוּ; וְחַסּוֹרֵי מִחְסָרָא, וְכָן צָרִיךְ לוֹמַר: וְאִין הַטִּבְחִין נֶאֱמָנִין עַל גִּיד הַנָּשֶׁה וְעַל הַחֵלֶב. דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחַכָּמִים אוֹמְרִים נֶאֱמָנִין. **ב)** שׁוֹלֵחַ אָדָם יָדוֹ לְגָבְרוֹ שֶׁגִּיד הַנָּשֶׁה בְּתוֹכָהּ. וְאִין צָרִיךְ לְחַשֵּׁשׁ שֶׁמָּא יִרְאֶה יִשְׂרְאֵל אֶת שְׁלִישֵׁי שֶׁהַבְּיִת הַיָּדוּעַ מִישְׂרָאֵל, וְיִקְנוּ אוֹתָהּ מִן הַנָּכְרִי. מִפְּנֵי שֶׁמִּקּוֹמוֹ נָכְרִי. הַנּוֹטֵל גִּיד הַנָּשֶׁה. צָרִיךְ שֶׁיִּטּוֹל אֶת כֻּלּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּדֵי לְקַיֵּם אֶת מִצְוַת נְטִילָה; הָאוֹכֵל מִגִּיד הַנָּשֶׁה כְּזַיִת. סוֹפֵג אַרְבָּעִים. אֲכָלוֹ וְאֵין בּוֹ כְּזַיִת, חַיָּב. אֲכָל מִזֶּה כְּזַיִת וּמִזֶּה כְּזַיִת, סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֵינוֹ סוֹפֵג אֶלָּא אַרְבָּעִים: **ד** יָרֵךְ שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהּ גִּיד הַנָּשֶׁה, אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתֶן טַעַם, הַרֵי זוֹ אִסּוּרָה. כִּיצַד מְשַׁעֲרִין אוֹתָהּ. עַל הַגִּידִין, בְּזְמַן שֶׁמְּכִירוּ, בְּנוֹתֶן טַעַם. וְאִם לָאו, כֻּלָּן אִסּוּרִין. וְהָרִטְבּוֹן שֶׁל בְּצָלָה וְכָן חֲתִיכָה שֶׁל דָּג שֶׁנִּתְבַּשְּׁלוּ עִם הַחֲתִיכוֹת, בְּזְמַן שֶׁמְּכִירָן, בְּנוֹתֵן טַעַם. וְאִם לָאו, כֻּלָּן אֲסוּרוֹת. וְהָרִטְבּוֹן בְּנוֹתֵן טַעַם:

ג) גִּיד הַנָּשֶׁה נוֹהֵג בְּטְהוֹרָה, וְאֵינוֹ נוֹהֵג בִּטְמֵאָה. וּלְמַאן דְּאָמַר יֵשׁ בְּגִידִין בְּנוֹתֵן טַעַם, לוֹקֶה מִשּׁוּם טְמֵאָה, וְאֵינוֹ לוֹקֶה מִשּׁוּם גִּיד. וּלְמַאן דְּאָמַר אֵין בְּגִידִין בְּנוֹתֵן טַעַם, דְּקָיְלָא בְּעָלְמָא הוּא, אֵינוֹ לוֹקֶה כְּלָל, דִּכְטוּרוֹרָה הַטּוּרָה הַקּוֹרֵבָה עֲלֵיהֶן, אֲבָל בְּטְהוֹרָה אֵינוֹ נוֹהֵג. אַף בִּטְמֵאָה יֵשׁ אִסּוּר גִּיד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְהָלַא מִבְּנֵי יַעֲקֹב נֶאֱסַר גִּיד הַנָּשֶׁה, וְעַדַיִן בְּהֵמָה טְמֵאָה מְתֻּרָת לָהֶן עַד מַתַּן תּוֹרָה. וְאִם כֵּן בְּזְרֹעֵי נְאֶסְרָה אַף הַטְּמֵאָה. אָמְרוּ לוֹ חֲכָמִים, פְּסוּק זֶה שֶׁכְּתוּב בְּתוֹרָה (בראשית פרק לב): "עַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה", בְּסִינַי נֶאֱמַר, וְעַד סִינַי הָיוּ מְתֻּרִין לְאֹכְלָהּ, אֶלָּא שֶׁנִּכְתַּב בְּמִקּוֹמוֹ לְאַחַר שֶׁנֶּאֱמַר בְּסִינַי, כְּשֶׁבָּא מֹשֶׁה לְסַדֵּר אֶת הַתּוֹרָה, כָּתַב מִכָּאן וְעַל הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל יַעֲקֹב. שֶׁעַל כֵּן לֹא יֹאכְלוּ אֶת גִּיד הַנָּשֶׁה.

פרק ח כְּתוּב בְּתוֹרָה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים "לֹא תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ" (שמות כג, יט. שם לד, כו. דברים יד, כא). אֶחָד לְאִסּוּר אֲכִילָה, וְאֶחָד לְאִסּוּר הֲנָאָה. וְאֶחָד לְאִסּוּר בִּשּׁוּל. וְהוּצְרַךְ אֲכִילָה בְּלִשּׁוֹן בִּשּׁוּל. לוֹמַר שֶׁאֵינוֹ אָסוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא דֶּרֶךְ בִּשּׁוּל. וּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר בְּכָל עִנְיָן. דְּ"גְדִי" מוֹרֵל כְּלַד לְדֶר דְּ, וְאַף עֵגֶל וְכֶבֶשׂ וְשָׂאר בְּהֵמָה טְהוֹרָה, וְלֹא שְׁנָא בַּחֲלֵב אֵם, וְלֹא שְׁנָא בַּחֲלֵב אַחֶרֶת. מִמָּה שֶׁהִצְרַךְ לְפָרֵשׁ בְּכָמָה מְקוֹמוֹת גְּדִי עִזִּים. מִשְּׁמַע שֶׁגְּדִי סְתָם כָּל יוֹנְקוֹת בִּמְשְׁמַע. וּמִדְּתַכְיִם שֶׁל פְּעָמִים "גְּדִי", לְמַעֵט הָיָה רוֹפוֹת וּבְהֵמָה טְמֵאָה, שֶׁמְּתָרִים בְּבִשּׁוּל וּבְהֲנָאָה. וְהִיְיָה רוֹאֶה בַּחֲלֵב. אִסּוּר בְּאֲכִילָה רַק מִדְּרַבָּנָן. וּלְרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי (להלן משנה ד) הָיָה אִסּוּרָה מִדְּאוֹרַיְתָא. וְעוֹד גַּם מִדְּרַבָּנָן מֻתָּר. **א)** הָבָשָׂר אִסּוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. יֵשׁ מֵהֶן מִן הַתּוֹרָה וְיֵשׁ מִדְּרַבָּנָן. חוּץ מִבְּשַׂר דָּגִים וְחֲגָבִים, שֶׁמֻּתָּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב גַּם מִדְּרַבָּנָן. וְאִסּוּר לְהַעֲלוֹתוֹ עַל הַגְּבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן. אֲפִילּוּ בְּשַׂר עוֹף דְּאִינוּ אָסוּר אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן. גְּזֵרָה שֶׁמָּא יַעֲלֶה גְּבִינָה עִם בְּשַׂר הַבְּהֵמָה הַקְּדֵרָה וְתוֹרַפְתָּהּ, שֶׁהוּא אָסוּר מִן הַתּוֹרָה. וְהוּא הַחֲגָבִים. שֶׁמֻּתָּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב אֵם. וְלָאֲכָלָן בְּיַחַד מֻתָּר. וְכָשֵׁר לְבַשֵּׁל בְּשַׂר אֲפִילּוּ בְּחֲלֵבָה. בְּדִבְרֵי הַוֹּלְכִין אַחַר לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. וּלְאַחַר אֵין אָדָם קוֹרְאִין בְּשַׂר. **הָעוֹף עוֹלֶה עַל הַגְּבִינָה עַל הַשֻּׁלְחָן וְאִינוֹ בָּאֵל.** דְּאִינוּ גּוֹזֵר שֶׁמָּא יְבוֹא לְבַשֵּׁל בְּשַׂר בְּהֵמָה בַּחֲלֵב. **וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, לֹא עוֹלֶה וְלֹא בָּאֵל.** כְּתַנָּא קַמָּא. וְאֲפִילּוּ דָּבָר זֶה מִתְּלַקֵּחַ בְּשַׂר בֵּית הִלֵּל, וְאֵין זֶה סְתָם מְחֻלָּקֶת, דְּבֵית שַׁמַּאי בִּמְקוֹם בֵּית הִלֵּל אֵינָהּ מִשְׁנָה. **אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, זוּ מִקְּלִי בֵּית שַׁמַּאי וּמִחֲמְרֵי בֵּית הִלֵּל.** דְּקַיְמָא לַן דְּתָנְיָא קַמָּא רַבִּי יוֹסֵי הוּא. **בְּאֵיזֶה הַצְּבוּר בְּמִנְהַגְּרָא תְּפוּף.** וְאֵינוֹ מְקָרְבוּן עַל הַבְּשַׂר. בְּדִעְנָן עוֹלֶה כְּלִיל. מַעֲלֶה הֵיָרֵב קְשֵׁהּ שְׁלָמָה, עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ, וּמוֹצִיא הַגִּיד וּמַשְׁלִיכוֹ אֶל הָאֶפֶר בְּמִזְבֵּחַ בְּמִנְהַגְּרָא תְּפוּף.